

Oplegger bij concept regiovisie jeugdhulp 3.0

Aan: PFO
Van: Projectgroep Regiovisie
Datum: 23 mei 2023
Betreft: Oplegger bij concept regiovisie jeugdhulp 3.0

Onderwerp

Concept regiovisie jeugdhulp 3.0

Samenvatting

In 2022 hebben de 8 gemeenten van regio Rivierenland besloten een regiovisie voor jeugdhulp op te stellen. De belangrijkste aanleiding was van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO)¹, die stelt dat alle jeugdhulp regio's een visie moeten hebben om kwaliteit, beschikbaarheid, toegankelijkheid en continuïteit van jeugdhulp te borgen. Gedurende het proces van het opstellen van de regiovisie, met de NvO als uitgangspunt, kwam de Hervormingsagenda Jeugd, waaruit ook de noodzaak volgt voor betere samenwerking op regionaal niveau.

Het opstellen van een regiovisie is een verantwoordelijkheid van gemeenten en niet primair van de serviceorganisatie van de regionale samenwerking. Het Pfo van juli 2022 heeft aan de Regio Rivierenland de opdracht gegeven om voor en namens de gemeenten een regiovisie op te stellen. Een projectgroep (samengesteld met beleidsadviseurs uit verschillende gemeenten en de beleidsadviseur van de serviceorganisatie) heeft deze opdracht aangenomen en is een intensief traject gestart om informatie op te halen voor de Regiovisie. Daarbij zijn alle betrokkenen binnen de jeugdhulpketen (jeugdigen, ouders, zorgaanbieders, gecertificeerde instellingen, huisartsen, jeugdgezondheidszorg, onderwijs, GGD, gemeenten en adviesraden) geraadpleegd. Dit heeft geresulteerd in een conceptregiovisie 3.0 die nu voorligt.

Waar gaat de visie over:

- Inhoudelijke ambities (beschreven in 4 actielijnen) op het gebied van jeugdhulp
- Normaliseren
- Een brede blik
- Zo thuis mogelijk
- Data gedreven werken
- De manier waarop we de regionale samenwerking vormgeven (governance)
- Strategie: hoe verhouden gemeenten zich tot (boven)regionale en landelijke ontwikkelingen

Met als doel een bereikbare, goede en betaalbare jeugdhulp te organiseren voor de jeugdigen en hun ouders binnen Regio Rivierenland.

---

¹ [Norm voor Opdrachtgeverschap Jeugd | VNG](#)

De regiovisie Jeugdhulp wordt vastgesteld door de gemeenteraden van de 8 gemeenten. De gemeenteraden worden in staat gesteld om inhoudelijke vragen te stellen alvorens besluitvorming tijdens een regionale raadsbijeenkomst.

De lokale adviesraden sociaal domein geven gevraagd en ongevraagd advies aan het college over het te voeren beleid. Om hen in stelling te brengen zal de conceptversie regiovisie 3.0 ter advisering voorgelegd.

Gevraagd besluit

Het PFO wordt gevraagd in te stemmen met:

1. Het voorleggen van de conceptregiovisie 3.0 aan de colleges van de acht regiogemeenten
2. Het ter advisering voorleggen van de conceptregiovisie 3.0 aan de adviesraden van de acht regiogemeenten
3. Het bespreken van de conceptregiovisie 3.0 middels een regionale raadsbijeenkomst met de acht regiogemeenten

Aanleiding

In 2022 hebben de 8 gemeenten van regio Rivierenland besloten een regiovisie voor jeugdhulp op te stellen. De belangrijkste aanleiding was van de Norm voor Opdrachtgeverschap, die stelt dat alle jeugdhulp regio's een visie moeten hebben om kwaliteit, beschikbaarheid, toegankelijkheid en continuïteit van jeugdhulp te borgen. Inmiddels ligt er een Hervormingsagenda voor jeugdhulp, waaruit ook de noodzaak volgt voor betere samenwerking op regionaal niveau.

Voor jeugdigen en hun ouders willen we bereikbare, goede en betaalbare jeugdhulp. Tegelijkertijd ligt er een grote opgave. Veel gemeenten kampen met financiële tekorten op jeugdhulp. Ook zijn er bovenregionale ontwikkelingen (zoals de Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming) en landelijke ontwikkelingen (zoals de Hervormingsagenda Jeugd), waar we op in moeten spelen. Het vinden van een balans tussen goede én betaalbare zorg is een grote uitdaging. Een goed samenspel met onze (zorg)partners is daarbij cruciaal. De zorgaanbieders zijn veelal regionaal of bovenregionaal georganiseerd. En per gemeente is het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van complexe en specialistische zorg meestal te gering om dat zelf efficiënt te kunnen inkopen.

De acht regiogemeenten beseffen dat samenwerking nodig is om de omvangrijke uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Door goed samen te werken, verminderen we de kwetsbaarheid van de afzonderlijke gemeenten. En staan we strategisch sterker in het hele krachtenveld van de jeugdhulp.

Beoogd effect

Maatschappelijk

- Inzetten op het versterken van het dagelijkse leven, in het gezin thuis, op school, bij de kinderopvang. En niet bij elke probleem professionele, specialistische hulp inschakelen.
- Zo min mogelijk kinderen uit huis plaatsen. Veel meer inzetten op hulp in thuissituatie en anders in kleinschalige gezinsgerichte woonvormen.

- Door de oorzaken achter de hulp beter te onderzoeken de kwaliteit van de hulp verhogen (first time right principe).
- Inzetten op datagedreven werken en op basis van data-analyse scherpe keuzes maken over de inzet van middelen
- Sterke lokale teams en basisvoorzieningen
- Vermindering administratieve lasten en eenvoudigere inkoopprocedures

Bestuurlijk

- De Regiovisie jeugdhulp is een kaderstellend beleidsdocument. Met de vaststelling van de regiovisie voldoen de acht regiogemeenten aan de Norm voor opdrachtgeverschap
- Met de vaststelling van de die visie zijn de acht regiogemeenten beter voorbereid op de eisen over samenwerking in de Hervormingsagenda jeugdhulp. Zij versterken hun strategische bovenregionale positie en hun positie richting regionale zorgaanbieders als aantrekkelijke samenwerkingspartner.
- Met de gezamenlijke visie kunnen de gemeenten beter inspelen op alle inhoudelijke ontwikkelingen in de jeugdhulp.

Argumenten

1. Een regiovisie draagt bij aan een bereikbare, goede en betaalbare jeugdhulp

De actielijnen beschrijven de inhoudelijke koers voor de komende jaren. Hiermee geven we vorm en inhoud aan de transformatie in de jeugdhulp. We streven naar een doeltreffende inzet van jeugdhulp; hulp die écht nodig is en die past bij specifieke gezinssituaties. Daarnaast versterken we ons sturingsinstrumentarium, zodat we sneller en beter kunnen inspelen op veranderingen. De vraagstukken in de jeugdhulp waar gemeenten mee te maken hebben zijn voor alle gemeenten grotendeels hetzelfde. Door samen te werken versterken we de doelmatige inzet van middelen.

2. Met de regiovisie bouwen we aan een robuuste regio

Met deze visie voldoen we aan één van de eisen die opgenomen zijn in de Hervormingsagenda jeugd over verplichte samenwerking in jeugdhulpregio's voor de inkoop van jeugdhulp. Bovendien versterken we de strategische positie van de 8 gemeenten t.o.v. zorgaanbieders, de jeugdbescherming en gecertificeerde instellingen en bovenregionale samenwerkingsverbanden.

3. De regiovisie houdt ruimte voor lokale kleur

Binnen de regionale samenwerking behouden de afzonderlijke gemeenten ruimte en autonomie om te bouwen aan sterke lokale teams en andere benodigde voorzieningen. Daartoe zetten we in op samen leren en ontwikkelen. Mede afhankelijk van lokale behoeften kunnen gemeenten daarbij samenwerken in steeds wisselende, flexibele coalities.

Kanttekeningen & risico's

1. De uitvoering van de visie vraagt een inspanning van gemeenten

- a. De uitvoering van de visie vraagt uitvoeringscapaciteit. Het gesprek over het versterken van de regionale samenwerking tussen de gemeenten vindt momenteel al plaats. De verwachting is dat in de loop van dit jaar de 8 gemeenten de afspraken hierover vastleggen in een samenwerkingsovereenkomst. De benodigde capaciteit voor de uitvoering van deze visie wordt hierin meegenomen. Afstemming hierover vindt plaats in het regionaal managersoverleg en waar nodig besluitvorming in de lokale colleges / gemeenteraden.
- b. Het versterken van lokale teams en andere benodigde voorzieningen vraagt lokale beleidskeuzes. De gemeenten zijn hier afzonderlijk voor verantwoordelijk

2. Met de Hervormingsagenda gaat ook een bezuiniging gepaard

Met het realiseren van de doelen uit de Hervormingsagenda wordt ook een bezuiniging beoogd. De eerste jaren (2023-2025) kent een ingroeimodel en ontvangen de gemeenten een investeringsbudget om de transitiedoelen vorm te geven. Vanaf 2026 is het voorstel om 1 miljard te bezuinigen op de jeugdzorg. Dit heeft als risico dat gemeenten minder te besteden hebben aan Jeugdhulp en daarmee de gestelde doelen niet kunnen realiseren.

3. De arbeidsmarkt is krap

Gemeenten en zorgaanbieders hebben te maken met een krappe arbeidsmarkt. Hierdoor is het moeilijk voldoende gekwalificeerd personeel te vinden voor het ontwikkelen van plannen en beleid én voor de uitvoering daarvan.

Wie zijn betrokken geweest

Bij de totstandkoming van de conceptversie regiovisie 3.0 zijn alle betrokkenen binnen de jeugdhulpketen zoals jongeren, ouders zorgaanbieders, verwijzers en gemeenten geraadpleegd. In verschillende werksessies zijn ervaringen en wensen opgehaald. Een projectgroep (waar verschillende gemeenten aan deelnemen) heeft de informatie verwerkt tot een conceptversie. De deelnemende gemeenten hebben inhoudelijk kunnen reageren op de tekst. De reacties zijn verwerkt in de conceptversie die nu voorligt.

Communicatie

Na het instemmen met het voorstel door het PFO Wmo Jeugd zal de conceptversie regiovisie 3.0 lokaal aan de colleges worden voorgelegd ter besluitvorming. Bij voorlopig vaststellen zal de conceptversie regiovisie 3.0 door de colleges ter advisering worden voorgelegd aan de lokale adviesraden sociaal domein. Met het verzoek om binnen 6 weken een advies uit te brengen aan de colleges.

De conceptversie zal 18 september tijdens een regionale raadsbijeenkomst ter informatie besproken worden.

Na vaststelling van de visie stellen we een uitvoeringsplan op. Hierbij betrekken we zorgaanbieders, verwijzers, het onderwijs en de jeugdgezondheidszorg.

Financiën

De vaststelling van de visie heeft geen directe financiële consequenties. De visie levert sturingsinstrumenten op om de jeugdhulp ook in de toekomst betaalbaar te houden. Deze worden

uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. In de uitvoeringsagenda zal een financiële paragraaf worden opgenomen.

Planning / vervolgproces

Proces tot nu

Opdracht Pfo om visie op te stellen (Startnotitie) voor 8 gemeenten	Mei 2022
Uitgangspunten voor de visie en vervolgtraject vastgesteld in het Pfo van 7 juli. Aanvullende opdracht: anticiperen op Hervormingsagenda	Juli 2022
Ophalen input jeugdigen en ouders, zorgaanbieders, GI's, collega's aanpalende terreinen, adviesraden, onderwijs, huisartsen en de GGD	Najaar 2022
Bijstelling proces nav uitblijven akkoord Hervormingsagenda	Jan 2023
Bespreking conceptversie 2.0 in Pfo. Opdracht: laatste aandachtspunten verwerken	April 2023

Vervolg proces

Bespreking conceptversie 3.0 Pfo	Juni 2023
Formele adviesvraag adviesraden sociaal domein	Juni- sept 2023
Regionale raadsbijeenkomst (informatief)	19 sept 2023
Besluitvormingstraject visie college- gemeenteraden	Sept-nov 2023
Opstellen uitvoeringsprogramma	Vanaf dec 2023